

Mreža za zaštitu morskih sisara i morskih kornjača u Jadranu

NETCET projekat se finansira iz IPA Jadranskog prekograničnog programa, u okviru Prioriteta 2, " Prirodni I kulturni resursi I prevencija rizika".

Glavni cilj ovoga prekograničnog programa saradnje je jačanje sposobnosti održivog razvoja Jadranskog regiona kroz zajedničku strategiju djelovanja među partnerima iz određenih područja.

Internet stranica: www.adriaticipacbc.org

SUMMARY

- NETCET - najvažniji ciljevi
- Partneri u projektu NETCET
- Prvi radni sastanak u Veneciji (Decembar 2012)
- NETCET inicijativa
- Spasilački centar – Radionica u Riccione-u
- Drugi partnerski sastanak u Lošinj

NETCET - najvažniji ciljevi



Jadransko more je dom za nekoliko vrsta morskih sisara i morskih kornjača, a smatra se i ključnim područjem za ishranu i razvoj mladih morskih kornjača. Morski sisari i morske kornjače osjetljivi su na ljudske aktivnosti, posebno one vezane uz obalni turizam (npr. čamci za turizam i rekreaciju).

Najvažniji cilj projekta je razvoj zajedničke strategije za zaštitu morskih sisara i morskih kornjača u Jadranu kroz regionalnu saradnju (Jadranska saradnja). Morski sisari i morske kornjače su zajedničko, ugroženo prirodno nasljeđe kojim ne može upravljati samo jedna država. Zbog migracione prirode ovih vrsta i zajedničke odgovornosti jadranskih država,

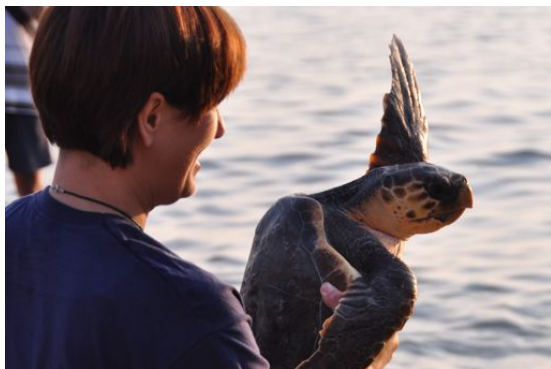
neophodna je saradnja u planiranju djelotvorne dugoročne strategije zaštite

Na kraju projekta, NETCET projektni tim treba da postigne sledeće rezultate:

- **Standardizovane naučne podatke i efikasnu saradnju** između organizacija uključenih u zaštitu morskih sisara i morskih kornjača u Jadranu;
- **Veći institucionalni kapacitet za zaštitu morskih sisara i morskih kornjača** u državama – partnerima u projektu;
- **Veće znanje o jadranskim populacijama morskih sisara i morskih kornjača**, mjesta na kojima su njihove populacije najbrojnije i otkrivanje opasnosti po opstanak njihovih populacija na Jadranu;
- **Povećanje tehničkih kapaciteta centara za ozdravljenje bolesnih ili povrijeđenih morskih kornjača na Jadranu** i pružanje efikasnog tretman povrijeđenim kornjačama po najsavremenijim metodama, kao i pružanje svih dostupnih informacija zainteresovanim građanima o radu centra;
- **Edukacija stanovništva u priobalnim gradovima o prisustvu i neophodnosti zaštite morskih sisara i morskih kornjača**, a posebno edukacija ribara o pravilnim postupcima u slučaju susreta sa ovim vrstama;
- Poboljšanje zaštite u upravljanja morskim sisarima i morskim kornjačama i njihovim staništima kroz **efikasnu regionalnu saradnju**;
- **Osjećaj svojine i ponosa** prema prirodnom nasljeđu u Jadranu.

NETCET projekat je počeo u Oktobru 2012 godine i trajeće do Septembra 2015. godine.

Partneri u projektu NETCET



Problemi zaštite biodiverziteta mora, a posebno morskih sisara i morskih kornjača zajednički su svim zemljama Jadrana. Ipak, iskustva u rješavanju ovih problema različita su od regije do regije pa se kao optimum nameće okupljanje i spajanje najboljih rješenja i iskustava sa ciljem definisanja zajedničkog okvira zaštite i alata odnosno mjera za zaštitu ugroženih morskih vrsta. Ovi alati i rješenja biće dostupni ostalim regijama kako se projekt bude bližio svome kraju. Iz ovih razloga NETCET projekat, kojim koordinira Grad Venecija, je sastavljen od 13 partnera iz svih država Jadranske regije: Italija, Hrvatska, Albanija, Crna Gora i Slovenija.

1. Grad Venecija, Italija
2. Univerzitet u Padovi – Odsjek za uporednu biomedicine i zdravu ishranu, Italija
3. Grad Peskara, Italija
4. Fondacija Cetacea, Italija
5. Nacionalni institute Italija za zaštitu životne sredine i istraživanje, Italija
6. Državni institute za zaštitu prirode, Hrvatska
7. Institut za istraživanje i zaštitu mora Plavi svijet, Hrvatska
8. Albansko društvo za herpetofaunu, Albanija
9. Udruženje za zaštitu divlje vodene faune u Albaniji, Albanija
10. Institut za biologiju mora u Kotoru, Crna Gora
11. Univerzitet Primorska, Naučni i Istraživački centar u Kopru, Slovenija
12. WWF, Italija
13. Morski edukativni centar u Puli, Hrvatska

Pridruženi partneri:

Institut za zaštitu prirode, Slovenija
Regija Veneto, Italija
Regija Emilia Romagna, Italija
Regija Marche, Italija

Prvi radni sastanak u Veneciji (Decembar 2012)



Regionalna saradnja za zaštitu morskih sisara i morskih kornjača na Jadranu počela je u Decembru 2012 godine u Veneciji, gdje je održan prvi zvanični radni sastanak NETCET projekta, finansiranog od strane IPA Jadranskog prekograničnog programa saradnje.

Ovaj događaj je otvorio Paolo Ravenna, direktor za Evropsku politiku u upravi grada Venecije, nakon čega su uslijedila dva intenzivna radna dana, sa puno interesantnih prezentacija i razmjena mišljenja, zahvaljujući veoma aktivnim i kompetentnim učesnicima prvog sastanka. Administrativne i finansijske procedure za IPA Jadranski program, su

objašnjene od strane predstavnika JTS, nakon čega je uslijedila diskusija sa ciljem da se definišu sledeći koraci u projektu. Jedan od glavnih ciljeva, koji se nametnuo, jeste organizovanje NETCET baze podataka za morske kornjače i morske sisare, kako da se ona napravi i poveže se već postojećim bazama podataka. Takođe, raspravljalo se o procedurama za posmatranje morskih sisara i nasukavanje morskih kornjača duž cijele obale Jadrana.

Ovaj sastanak je poslužio da se još više ojača partnerstvo među učesnicima u projektu, koji su pokazali da čine odličan tim već u periodu predlaganja projekta, kao i da se preduzmu aktivnosti za prve kurseve i pripremne aktivnosti za formiranje lokalnih centara za rehabilitaciju morskih kornjača.

NETCET inicijativa za smanjenje ugroženosti morskih sisara i morskih kornjača



Projekat NETCET ima za cilj smanjenje trenutnog nivoa ugroženosti populacija morskih kornjača i morskih sisara u Jadranu, a jedan od načina koji bi doprinijeli ostvarenju tog cilja je upoznavanje stanovništva sa ovim problemom. Zbog toga će NETCET pokrenuti opširan edukativni program za stanovništvo i goste na obali pet zemalja Jadranskog mora: Crne Gore, Italije, Slovenije, Hrvatske i Albanije.

Postoji mnogo faktora koji mogu predstavljati prijetnju morskim sisarima i kornjačama, a projekat će se orijentisati na dva: ribolov i pomorski saobraćaj.

Ribolov predstavlja posebnu prijetnju morskim kornjačama, koje se mogu slučajno uloviti ribolovnim alatima poput parangala, koča i vrša. Parangalima se lovi pelagična riba, poput tune i sabljarke, postavljanjem više stotina udica sa mamcima. Nažalost, morske kornjače (uglavnom *Caretta caretta*) takođe privlače mamci, uglavnom riba ili lignje, pa se zbog toga mnoge kornjače uhvate na taj ribolovni alat. Ribari obično oslobode uhvaćene kornjače, ali progutane udice i niti parangala mogu uzrokovati smrt kornjače nakon nekoliko sati. Većina ovih smrti može se izbjeći ako ribari izvade udicu iz usta kornjače, ili makar odrežu nit što je kraće moguće prije oslobađanja. Niti su se pokazale opasnijima od samih udica jer mogu povrijediti ili deformisati crijevo i izazvati laganu i bolnu smrt.

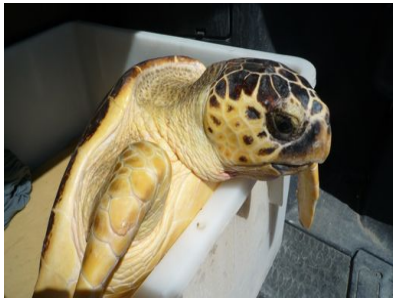
Kornjače uhvaćene u koču mogu uginuti zbog nedostatka kiseonika i davljenja. Koče su kao velike vreće koje vuku ribolovni brodovi kočari i koje kupe sve što im se nađe na putu, uključujući i morske kornjače. Kornjače udišu kiseonik i ne mogu dugo preživjeti u mreži. Kad se ulov iz mreže izbací na palubu broda kornjača može biti mrtva ili u komatoznom stanju (samo izgleda mrtvo). Komatozne morske kornjače uginuće ako se puste u more u takvome stanju, a mogu se oporaviti ako ih ribari zadrže na palubi neko vrijeme.

Ovim jednostavnim postupcima ribari mogu pomoći mnogim kornjačama da prežive, a cilj ovog projekta je informisati što je više moguće ribara. Održaće se sastanci, a dijeliće se i posterí, majice i naljepnice ribarima širom Jadrana kako bi ih se što bolje upoznalo sa ovim jednostavnim postupcima.

Sudari sa brodovima, takođe predstavljaju opasnosti koje treba da se tretiraju u okviru projekta. Naime, udar kobilicom ili propelerom broda može uzrokovati ozbiljno povređivanje morskih sisara i morskih kornjača, a u najgorem slučaju dolazi do smrti ovih životinja. Pomorski saobraćaj je veoma važan vid transporta za ljude i dobra, gdje je brzina plovila vrlo važna za efikasno i održivo funkcionisanje, te je prosto nemoguće da se on modifikuje u smislu smanjenja brzine brodova, dok je sa druge strane, upotreba plovila u rekreativne svrhe manje značajna za ljude i brodovi se voze brzo čisto iz zabave. Jedan od ciljeva projekta, jeste da se vlasnici ovih brodova informišu o tome koliku potencijalnu opasnost njihova plovila predstavljaju po morske životinje, kroz produkciju postera i organizovanje sastanaka, gdje ćemo ih pozvati da voze sporije, naročito u područjima gdje najčešće borave morski sisari i morske kornjače.

Mnoge kornjače se mogu naći u more ili duž obale sa povredama izazvanim ljudskim aktivnostima kao što su ribolov, pomorski saobraćaj ili zagađenje. Neke od tih kornjača imaju sreću da budu pronađene na vrijeme i poslate na oporavak u centre za spašavanje. Puštanje tih životinja na slobodu biće prilika za obraćanje lokalnom stanovništvu odnosno turistima u vezi problema koje uzrokuje pomorski saobraćaj i morskim kornjačama i dostupnim rješenjima. NETCET će organizovati takva puštanja i davati informacije putem medija kako bi se što više ljudi informisalo. Za ovakve projekte, djeca su vrlo bitna ciljna grupa. Djecu zanimaju životinje i saosjećaju sa njihovim problemima, dijele informacije među prijateljima i porodicom i predstavljaju slijedeću generaciju koja može riješiti neke probleme. Zbog toga će NETCET edukovati djecu Jadranske regije kroz predavanja u školama i podjelom informativnih paketa za djecu školskog uzrasta.

Paolo Casale, WWF - Italija



21-23/02/2013

Spasilački centar – Radionica u Riccione-u – Februar 2013

Od 21. do 23. Februara, fondacija "Cetacea", bila je domaćin učesnicima iz svih Jadranskih regija, na radionici koja je za cilj imala jačanje institucionalnog kapaciteta za hitno i pravilan tretman ugroženih morskih kornjača. Program je predstavljen od strane eksperata iz fondacija Cetacea, Univerziteta u Padovi i WWF – Italija.



18-21/03/2013

Drugi partnerski sastanak u Lošinj – Mart 2013

Drugi partnerski sastanak će biti održan u martu 2013. godine, u Lošinj – Hrvatska, nakon kojeg slijedi radionica o metodama monitoringa i istraživanja koje će se koristiti svi učesnici u NETCET projektu, prilikom foto ID osmatranja, vazdušnog osmatranja i satelitskog praćenja morskih sisara i morskih kornjača.



The project is co-funded by the European Union
Instrument for Pre-Accession Assistance



Contact

City of Venice


info@netcet.eu

Economic Development, European
Policies and Strategic Plan Division



+39 041 2747826 / 7830 / 7834

San Marco 4136
30124 Venice - Italy


www.netcet.eu

www.facebook.com/NETCETproject

This Newsletter has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme. The contents of this Website are the sole responsibility of the City of Venice and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme Authorities.